

Väljaandja:	Väliskaubandus- ja ettevõtlusminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	28.08.2020
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	06.06.2021
Avaldamismärge:	RT I, 25.08.2020, 6

Starditoetus

Vastu võetud 09.03.2015 nr 20

[RT I, 10.03.2015, 29](#)

jõustumine 13.03.2015

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
23.11.2015	RT I, 24.11.2015, 7	27.11.2015; 2015. aasta novembris jõustunud käesoleva määruse § 26 muudatusi rakendatakse tagasiulatuvalt 2015. aasta 13. märtsist.
15.11.2016	RT I, 18.11.2016, 1	21.11.2016; 2016. aasta novembris jõustunud käesoleva määruse § 5, § 8 lõike 9 punkti 19 ja § 25 lõike 5 muudatus rakendatakse tagasiulatuvalt 2015. aasta 13. märtsist.
12.03.2019	RT I, 22.03.2019, 1	01.04.2019
05.07.2019	RT I, 09.07.2019, 11	12.07.2019
18.08.2020	RT I, 25.08.2020, 5	28.08.2020

Määrus kehtestatakse [perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse](#) § 14 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Kohaldamisala

(1) Määrus on kehtestatud „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020” prioriteetse suuna „Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete arendamine ja piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“ meetme „Ettevõtlikkuse kasvatamine, ettevõtluse kasvu soodustamine, ettevõtluskeskkonna arendamine“ tegevuse „Starditoetus“ eesmärkide elluviimiseks.

(2) Määrus on suunatud „Eesti ettevõtluse kasvustrateegias 2014–2020“ nimetatud eesmärkide täitmisele ning „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020 eesmärgi“ 2.5.2.1 „VKEd on orienteeritud kasvule ja ekspordile“ saavutamisele.

(3) Käesoleva määruse alusel antav toetus on vähese tähtsusega abi Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8) (edaspidi *VTA määrus*), mõistes ja sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud.

(4) Käesolevat määrust ei kohaldata ettevõtjale, kelle suhtes on Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnustatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokku sobimatuks, tehtud toetuse tagasinõudmise otsus, mis on tähtaegselt täitmata.

(5) Käesolevat määrust ei kohaldata raskustes olevale ettevõtjale vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnustatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006

(ELT L 347, 20.12.2013, lk 289–302), artikli 3 lõike 3 punktide d ja Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014, ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1–78), artikli 2 punktide 18.

- (6) Määrust ei kohaldata järgmiste tegevusvaldkondade projektidele:
- 1) Euroopa Liidu toimimise lepingu lisas I loetletud põllumajandustoodete esmane tootmine;
  - 2) Euroopa Liidu toimimise lepingu lisas I loetletud põllumajandustoodete töötlemine ja turustamine VTA määruse artikli 1 lõike 1 punktis c sätestatud juhtudel;
  - 3) kalandus- ja vesiviljelus vastavalt VTA määruse artikli 1 lõike 1 punktis a sätestatule;
  - 4) põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük (EMTAK 2008 jagu A) ning kala, vähilaadsete ja limuste töötlemine ja säilitamine (EMTAK jagu C 102);
  - 5) vahendamine, hulgi- ja jaekaubandus (EMTAK 2008 jagu G), välja arvatud mootorsõidukite ja mootorrataste hooldus ja remont;
[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]
  - 6) kinnisvaraala tegevus (EMTAK 2008 jagu L);
  - 7) tubakatoodete tootmine (EMTAK 2008 jagu C 120);
  - 8) hasartmängude ja kihlvedude korraldamine (EMTAK 2008 jagu R 920);
  - 9) finants- ja kindlustustegevus (EMTAK 2008 jagu K);
  - 10) juriidilised toimingud ja arvepidamine (EMTAK 2008 jagu M 69), peakontorite tegevus ja juhtimisalane nõustamine (EMTAK 2008 jagu M 70), reklaamindus (ka on-line reklaamindus) ja turu-uuringud (EMTAK 2008 jagu M 73);
  - 11) rentimine ja kasutusrent ning ajutise tööjõu rent (EMTAK 2008 jagu N 77 ja EMTAK 2008 jagu N 782).

(7) [Kehtetu -RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(8) [Kehtetu -RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

- (9) Määruse alusel menetletakse ainult taotlusi, mille puhul on täidetud vähemalt üks järgnevatest tingimustest:
- 1) taotleja tegutseb või kavandab äriplaanis toodud tegevuste elluviimist väljaspool Tallinna, luues projekti abikõlblikkuse perioodile järgneval perioodil väljaspool Tallinna asuvaid töökohti vastavalt käesoleva määruse § 29 lõike 1 punktile 1;
[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]
  - 2) taotleja tegutseb või kavandab äriplaanis toodud tegevuste elluviimist Tallinnas, luues projekti abikõlblikkuse perioodile järgneval perioodil Tallinnas asuvaid töökohti vastavalt käesoleva määruse § 29 lõike 1 punktile 1 ja olles suunatud rahvusvahelistumisele.
[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

§ 2. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

(1) Toetuse andmise eesmärk on aidata kasvupotentsiaaliga alustavaid ettevõtjaid.
[RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015]

- (2) Määrus panustab meetme tulemusnäitajate saavutamisse, milleks on:
- 1) alustavate ettevõtjate arvu suurendamine, mille aastakäive on toetuse saamise aastale järgneval kolmandal majandusaastal vähemalt 80 000 eurot;
[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]
  - 2) ekspordivate ettevõtjate arvu suurendamine.

- (3) Määrus panustab meetme tegevuse väljundnäitajate saavutamisse, milleks on:
- 1) toetust saavate uute ettevõtjate arv;
  - 2) tööhõive kasv toetust saanud ettevõtjates.

§ 3. Rakendusasetus ja rakendusüksus

(1) Rakendusasetus on vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 12 lõike 3 alusel Vabariigi Valitsuse kinnitatud perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse meetmete nimekirjale Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (edaspidi *rakendusasetus*).
[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(2) Rakendusüksus on struktuuritoetuse seaduse § 12 lõike 3 alusel Vabariigi Valitsuse kinnitatud perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse meetmete nimekirjas starditoetuse kohta nimetatud asutus (edaspidi *rakendusüksus*).
[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

§ 4. Terminid

- (1) Käesolevas määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:
[RT I, 18.11.2016, 1- jõust. 21.11.2016]
- 1) kasvupotentsiaal on müügitulu kasv, mille tõttu on abikõlblikkuse perioodile järgneva teise majandusaasta müügitulu vähemalt 80 000 eurot majandusaastas, ning võimekus maksta hiljemalt projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisele järgnevast kuust algaval esimesel aastal vähemalt ühele töötajale ja teisel aastal

vähemalt kahele töötajale töötasu, mis on toetuse taotluse esitamise kuupäevale vahetult eelnevas 1. juuliks Statistikaameti avaldatud aasta keskmisest brutokuupalgast vähemalt 50 protsenti;

[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

2) jätkusuutlik ettevõtja on ettevõtja, kes maksab punktis 1 nimetatud tingimustel töötasu projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisele järgnevalt kuust vähemalt kahe aasta jooksul ning kelle äritegevus on suunatud rahvusvahelistumisele ja kasumlikkuse saavutamisele ning seda ei subsideerita osaluse omajate isiklikest vahenditest turuhinnast oluliselt odavamalt;

[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

3) kapitalirendi tüüpi liisinguleping on liisinguleping, milles on sätestatud, et liisingulepingu nõuetekohasel täitmisel, sealhulgas kõigi maksete tasumisel läheb liisingueseme omand lepingu lõppemisel liisinguandjalt üle liisinguvõtjale;

4) rahvusvahelistumine on ettevõtja poolt Eestis toodetud kauba müük või teenuse osutamine välisriigis või välisriigi kodanikele Eestis, kusjuures kauba müük või teenuse osutamine peab moodustama vähemalt 10% kogu majandusaasta käibest projekti lõppemise aastale järgneval teisel majandusaastal;

5) tegevusvaldkond on valdkond, milles ettevõtja tegutseb ja mis määratletakse ettevõtja müügitulu kujunemise karakteristikute järgi. Ettevõtja poolt määratletud tegevusvaldkond peab kattuma EMTAK-i klassifikaatoris tooduga nii numbriliselt kui sisuliselt;

6) lähteülesanne on dokument, milles on kirjeldatud ettevõtja ootus tarkvara arendusele, sisaldades seejuures oodatava tarkvara arenduse eesmärki koos nõuete kirjeldusega;

7) äriplaan on ettevõtja tegevuskava, milles on kirjeldatud ettevõtja finantsprognosis; ettevõtja eesmärgid, nende saavutamiseks vajalikud tegevused ja nende elluviimise ajakava, mille elluviimise tulemusena arendatakse ettevõtja kasvupotentsiaali ja rahvusvahelist konkurentsivõimet;

8) turundusplaan on ettevõtja äriplaani osa, milles on toodud turundustegevused, nende oodatavad tulemused, turundustegevuste potentsiaalne sihtrühm ning turundustegevuste ajakava;

9) alustav ettevõtja on äriühing, mis on kantud äriregistrisse mitte varem kui 24 kuud enne taotluse esitamist;

[RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015]

10) [kehtetu -RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

11) arengunõustamine on süsteemne ja pikaajaline, vähemalt kolmeaastane kliendisuhe arengunõustamise läbiviija ja toetuse saaja vahel, milles nõustamine toetab äriplaanis toodud tegevuste järjepidevat elluviimist ja äriplaani edukat rakendumist;

12) e-teenindus on rakendusüksuse veebilehel kättesaadav portaal, mille kaudu saab taotleja esitada rakendusüksusele nõutud dokumente;

[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

13) vahendamine on vahendajate, maaklerite ja teiste kauplejate tegevus, kes viivad kokku teenuse või tehingu osapooli, või korraldavad äritehinguid teiste teenuste või toodete loojate nimel, teenides sellelt tegevuselt internetikeskkonna kaudu tulu;

[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

14) [kehtetu -RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

15) projekti elluviimise periood on ajavahemik taotluses märgitud projekti alguskuupäevast kuni toetuse andmise eesmärkide saavutamiseni hiljemalt kolmanda majandusaasta lõpuks;

[RT I, 09.07.2019, 11- jõust. 12.07.2019]

16) Maakondlik arenduskeskus (edaspidi MAK) on igas maakonnas paiknev arendusorganisatsioon, mis pakub vastavalt rakendusüksuse juhiste starditoetuse potentsiaalsele taotlejale eelnõustamist ja toetuse saajale arengunõustamist.

[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud Statistikaameti avaldatud aasta keskmisest brutokuupalgast lähtutakse kogu projekti elluviimise perioodi kestel.

[RT I, 18.11.2016, 1- jõust. 21.11.2016]

§ 5. Maakondlik Arenduskeskus ja Tallinna Ettevõtlusamet

[Kehtetu -RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

§ 6. Vaide esitamine

Rakendusüksuse toimingu või haldusakti peale tuleb enne halduskohtule kaebuse esitamist esitada vaide rakendusüksuse kaudu rakendusasutusele vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-le 51. Vaide vaadatakse läbi haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

2. peatükk

Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse osakaal

§ 7. Toetatavad tegevused

(1) Toetust antakse ettevõtjale, kelle projekti tegevused panustavad käesoleva määruse §-s 2 nimetatud tulemus- ja väljundnäitaja saavutamisse.

(2) Käesoleva määruse alusel toetatakse järgmisi tegevusi:

- 1) projekti elluviimiseks vajaliku materiaalse põhivara soetamine;
- 2) äriplaani tegevuskavas toodud eesmärkide elluviimiseks turundusplaanis sisalduvate turundustegevuste läbiviimine;
- 3) projekti põhitegevusega seotud rakendustarkvara soetamine ja arendamine;
- 4) ettevõtte käivitamiseks ja igapäevaseks toimimiseks vajalike tööjõukulude tegemine vastavalt § 8 lõike 3 punktile 7.

(3) Toetust ei maksta välja, kui enne taotluse esitamist rakendusüksusele on alustatud projektis sisalduvaid tegevusi või võetud kohustusi tegevuste elluviimiseks, välja arvatud Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord” (edaspidi *ühendmäärus*) §-s 3 sätestatud personalikulude tekkimise aluseks olevad tegevused või kohustused. Käesoleva määruse § 8 lõike 3 punktis 7 sätestatud personalikulu puhul hüvitatakse alates rakendusüksusele taotluse esitamise kuupäevast tehtud abikõlblikud kulud.

[RT I, 18.11.2016, 1- jõust. 21.11.2016]

§ 8. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

(1) Abikõlblikeks kuludeks loetakse taotluse rahuldamise otsusega kinnitatud tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud, mis vastavad ühendmääruse §-s 2 ning käesolevas määruses sätestatud tingimustele.

[RT I, 18.11.2016, 1- jõust. 21.11.2016]

(2) Abikõlbliku kulu eest peab olema tasutud projekti abikõlblikkuse perioodil või 45 kalendripäeva jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi. Abikõlblike kulude hulka võib arvata ainult neid kulusid, mis tekivad projekti abikõlblikkuse perioodil.

(3) Abikõlblikud on järgmised käesoleva määruse §-s 2 sätestatud toetuse andmise eesmärgi ja tulemusnäitajate saavutamiseks ning käesoleva määruse § 7 lõikes 2 nimetatud tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud vastavalt käesoleva määruse § 10 lõikes 2 sätestatud piirmäärale:

- 1) materiaalse põhivara ostmise kulu, tingimusel, et soetatava materiaalse põhivara üksiku eseme maksumuseks on vähemalt 100 eurot ning kasutusiga vähemalt kolm aastat;
- 2) materiaalse põhivara ostmisel kapitalirendi tüüpi liisinguga liisingulepingu alusel abikõlblikkuse perioodi jooksul tasumisele kuuluvad liisingumaksud tingimusel, et soetatava materiaalse põhivara üksiku eseme maksumuseks on vähemalt 100 eurot ning kasutusiga vähemalt kolm aastat ja liisinguandja on krediidasutuste seaduse alusel tegutsev krediidi- või finantseerimisasutus;
- 3) käesoleva paragrahvi punktides 1 ja 2 nimetatud materiaalse põhivara transpordi, paigaldamise ja seadistamise kulu;
- 4) äriplaanis nimetatud tegevuste elluviimiseks vajalike turundustegevuste läbiviimise kulu, sealhulgas reklaami avaldamise kulu, veebiturunduse kulu, messidel osalemise kulu, eesmärgiga leida partnereid ja kliente;
- 5) rakendustarkvara soetamise kulud;
- 6) rakendustarkvara arendamisega seotud programmeerimise, juurutamise ja testimise kulud, välja arvatud taotleja tugifunktsioone toetava kontoritarkvara (sealhulgas raamatupidamise, kliendihalduse, tekstitöötluse, tabelarvutuse ja presentatsioonide loomisel kasutatavad programmid) soetamise ja arendamise kulud. Nimetatud kulu on abikõlblik tingimusel, et intellektuaalse vara omandiõigus jääb taotlejale;
- 7) tegevuse elluviimiseks vajalik personalikulu vastavalt ühendmääruse § 3 lõike 1 punktidele 1–4 ning taotleja juhatuse liikmega sõlmitud töövõtu- või käsunduslepingu alusel tekkiv personalikulu vastavalt ühendmääruse § 3 lõikele 4. Toetus personalikulu eest võib moodustada maksimaalselt 50% taotluse rahuldamise otsusega määratud toetusest.

[RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015]

(4) Materiaalse põhivara ja teenuste ostmine on abikõlblik isikutelt, kelle tegevusalaks on vähemalt viimase aasta jooksul tehingu tegemisest arvates olnud soetatava põhivara müük või teenuste osutamine.

(5) Materiaalse põhivara ostmine on abikõlblik ka liisinguandjalt, mis on krediidasutuste seaduse alusel tegutsev krediidi- või finantseerimisasutus, ja pankrotivarast.

[RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015]

(6) Materiaalse põhivara ostmine on abikõlblik juhul, kui ostetava põhivara kasutamise peamine asukoht hakkab olema Eesti Vabariigi territooriumil.

(7) Toetuse abil ostetava asja tarnija või teenuse osutaja peab olema juriidiline isik. Kui toetuse abil soetatav asi tarnitakse või teenus osutatakse Eestis, peab tarnija või teenuse osutaja olema asjaomasest registris registreeritud.

(8) Abikõlblike kulude tõendamisel juhendatakse ühendamääruse § 2 lõikest 4.

(9) Abikõlblikud ei ole lisaks ühendamääruse §-s 4 loetletud mitteabikõlblikele kuludele järgmised kulud:

- 1) käibevara soetamise kulud;
  - 2) kinnisasja soetamise kulud;
  - 3) ehitiste soetamise ja ehitamise ning renoveerimisega seotud kulud;
  - 4) olmeelektronika soetamise kulud, välja arvatud otseselt teenuse osutamiseks vajalike seadmete soetamine;
  - 5) kontorimööbli ja kontoritehnika soetamise kulud, välja arvatud ainult tootmisprotsessis kasutatavate arvutite soetamine;
  - 6) äriühingu tugifunktsioone toetava kontoritarkvara (sealhulgas raamatupidamis-, kliendihaldus-, tekstitöötlus-, tabelarvutus- ja presentatsioonide loomisel kasutatavate programmide) soetamise ja arendamise kulud;
  - 7) sõiduauto soetamise kulud;
  - 8) mitterahalised sissemaksed;
  - 9) amortisatsioonikulud;
  - 10) pangagarantii;
  - 11) finants- ja pangakulud;
  - 12) riigilõivud;
  - 13) transpordikulud;
  - 14) konsultatsioonikulud, sealhulgas õigusabikulud;
  - 15) sisseostetud teenusena strateegia koostamise kulu ja tegevuste elluviimise kava väljatöötamise kulu;
  - 16) materiaalse põhivara soetamiseks sõlmitava kapitalirendi tüüpi liisingulepingu sõlmimise kulu, intressikulu, kindlustuse kulu ja muud nimetatud liisingulepinguga seonduvad kulud, välja arvatud käesoleva määruse § 8 lõike 3 punktis 2 sätestatud liisingumaksud;
  - 17) ekspordiga seotud kulud, mis on otseselt seotud eksporditavate koguste, jaotusvõrgu loomise ja toimimise või muude ekspordimisest tulenevate jooksvate kuludega (sealhulgas müügi juhi töötasu ja sellega seotud kulud ning müügivõrgustiku loomine);
- [RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015]
- 18) lähetusega seotud majutus- ja sõidukulud, päevarahad;
  - 19) tulumaksuseaduse § 8 lõikes 1 sätestatud seotud isikute vahel tehtud tehingute alusel tekkinud kulud, välja arvatud käesoleva määruse § 8 lõike 3 punktis 7 nimetatud personalikulu.
- [RT I, 18.11.2016, 1- jõust. 21.11.2016, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 13.03.2015]

§ 9. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuses määratud ajavahemik, millal projekti tegevused algavad ja lõppevad ning projekti teostamiseks vajalikud kulud tekivad.

(2) Projekti abikõlblikkuse periood algab taotluse rakendusüksusele esitamise kuupäevast või taotluse rahuldamise otsuses määratud kuupäevast, mis ei või olla hilisem kui kaks kuud arvates taotluse esitamisest ning lõpeb taotluse rahuldamise otsuses toodud kuupäeval, kuid mitte hiljem kui 31. augustil 2023. aastal.

[RT I, 09.07.2019, 11- jõust. 12.07.2019]

(3) Projekti abikõlblikkuse perioodi kestus on 12 kuud.

(4) Projekt loetakse lõppenuks pärast järelaruande kinnitamist rakendusüksuse poolt.

[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]

(5) Toetuse saaja võib taotleda projekti lõpetamist enne taotluse rahuldamise otsuses märgitud kuupäeva, kui ilmnevad toetuse saajast sõltumatud asjaolud, mis ei võimalda projekti jätkamist või muudavad jätkamise põhjendamatuks.

§ 10. Toetuse osakaal ja piirmäär

(1) Toetuse maksimaalne summa on 15 000 eurot projekti kohta.

(2) Toetuse maksimaalne osakaal projekti abikõlblikest kuludest on kuni 80%.

(3) Omafinantseeringu määr peab katma abikõlblikest kuludest selle osa, mida toetus ei kata. Omafinantseeringuna ei käsitleta teisi riigi, kohalike omavalitsuste või muude Euroopa Liidu institutsioonide või fondide poolt antud tagastatavaid või tagastamatuid toetusi.

(4) Projektile antava toetuse summa ja toetuse osakaal sätestatakse taotluse rahuldamise otsuses.

3. peatükk

Toetuse taotlemine ning nõuded taotlejale ja taotlusele

§ 11. Eelnõustamine

(1) Enne taotluse esitamist on käesoleva määruse § 13 lõikes 1 sätestatud nõuetele vastav ettevõtja kohustatud läbima rakendusüksuse korraldatud eelnõustamise, mille käigus antakse hinnang ettevõtjale ja ettevõtja poolt kavandatavale projektile, planeeritavate tegevuste teostatavusele ja taotlejas osalust omavate isikute suutlikkuse kohta projekti ellu viia.

(1¹) Rakendusüksus teavitab eelnõustamise läbiviijatest ja muust vajalikust infost oma veebilehel.
[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(2) Ettevõtja esitab eelnõustamise läbiviijale elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatud äriplaani, sealhulgas finantsprognosisid ja taotlejas osalust omavate isikute ning juhatuse liikmete CV-d. Kui eelnõustamise läbiviija peab vajalikuks ettevõtjaga kohtuda, osaleb kohtumisel ettevõtja juhatuse liige.
[RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015]

(3) Eelnõustamise läbiviija koostab hiljemalt ühe kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumentide esitamisest digitaalselt allkirjastatud hinnangu taotlejas osalust omavate isikute ja juhatuse liikmete suutlikkuse kohta projekti ellu viia. Nimetatud hinnang tõendab eelnõustamise läbimist ja on hinnanguks käesoleva määruse § 19 lõike 3 punktis 4 sätestatud hindamiskriteeriumi kohta. Nimetatud hinnang ei ole eelhaldusakt ega piira rakendusüksuse kaalutusõigust taotluse hindamisel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud hinnang esitatakse eelnõustamise läbinud ettevõtjale elektrooniliselt eelnõustamise läbiviijale teatatud e-posti aadressil. Hinnang kehtib 6 kuud alates selle koostamisest.

§ 12. Toetuse taotlemine

(1) Toetust taotletakse jooksvalt. Toetust antakse ühekordselt.

(2) Taotluste vastuvõtmise alustamisest, lõppemisest ja peatamisest annab rakendusüksus teada oma veebilehel.

(3) Taotlus esitatakse rakendusüksusele e-teeninduse kaudu, taotleja esindusõigusliku isiku poolt digitaalselt allkirjastatuna.

(4) Hetkest, mil registreeritud taotlustes, mille kohta ei ole tehtud rahuldamise või rahuldamata jätmise otsust, taotletav toetuste summa ületab taotluste rahastamise eelarve vaba jääki, menetletakse taotlusi nende esitamise järjekorras.

(5) Rakendusüksus võib taotluste vastuvõtmise lõpetada, kui meetme tegevuse rahastamise eelarve jääk saab võrdseks menetluses olevate, kuid veel otsustamata taotluste mahuga.

§ 13. Nõuded taotlejale

(1) Starditoetuse taotlejaks võib olla taotluse esitamisest mitte varem kui 24 kuud tagasi äriregistrisse kantud äriühing, milles juriidilised isikud kokku võivad omada kuni 25%-list osalust.
[RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015]

(2) Taotleja peab vastama lisaks Vabariigi Valitsuse 21. augusti 2014. a määruse nr 133 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse taotlemise ja taotluste menetlemise nõuded ja tingimused toetuse andmise tingimuste määruse kehtestamiseks“ (edaspidi *taotluste menetlemise määrus*) §-s 2 sätestatule vastama järgmistele nõuetele:

1) taotleja peab nõuetekohaselt täitma maksukorralduse seaduses sätestatud maksudeklaratsioonide esitamise kohustuse;

2) taotleja peab olema läbinud käesoleva määruse §-s 11 sätestatud eelnõustamise;

3) [kehtetu -RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015]

4) taotleja töötajate arv on väiksem kui 10;

5) taotluse esitamisele eelneva kvartali ega taotluse esitamisele eelneva majandusaasta müügitulu ega bilansimaht ei tohi ületada 80 000 eurot;
[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]

6) taotlejas osalust omav isik ei tohi taotluse esitamisele eelneva 12 kuu jooksul olla omanud ega rahuldamise otsuse tegemiseni omada osalust taotlejaga samas tegevusvaldkonnas tegutsevas ettevõtjas ega tegutseda ettevõtjana taotlejaga samas tegevusvaldkonnas. Taotlejas osalust omav isik ei tohi olla taotlejaga samas tegevusvaldkonnas tegutseva teise ettevõtja juhatuse liige;

[RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015]

7) taotleja juhatuse liige ei tohi taotluse esitamise hetkel omada osalust taotlejaga samas tegevusvaldkonnas tegutsevas teises ettevõtjas;

8) taotleja juhatuse liige ei tohi viimase 12 kuu jooksul olla omanud osalust samas tegevusvaldkonnas tegutsevas teises ettevõtjas ning taotluse esitamise hetkel kuuluda juhatuse koosseisu taotlejaga samas tegevusvaldkonnas tegutsevas teises ettevõtjas;

9) rakendusüksuselt muudest riigieelarvelistest vahenditest saadud ja tagasimaksmisele kuuluv toetus peab olema tähtaegselt tagasi makstud;

10) taotleja prognoositav müügitulu projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemise aastale järgneva teise majandusaasta lõpuks peab olema vähemalt 80 000 eurot majandusaastas;

[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

11) taotlejale VTA määruse kohaselt antud abi koos käesoleva määruse raames antava abiga ja Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT L 352, 24.12.2013, lk 9–17) ja Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.6.2014, lk 45–54) antud vähese tähtsusega abiga ei tohi jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul kokku ületada 200 000 eurot;

12) maanteetranspordi valdkonnas tegutsevale rendi või tasu eest kaupu vedavale ettevõtjale ei tohi jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul maanteevedudeks antud vähese tähtsusega abi koos meetme raames taotletava toetusega ületada 100 000 eurot ning nimetatud abi ei tohi kasutada maanteevedudeks ettenähtud veokite soetamiseks;

13) juhul, kui taotleja on saanud vähese tähtsusega abi Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.04.2012, lk 8–13) alusel, siis ei tohi ettevõtjale nimetatud määruse ja Euroopa Komisjoni määruse nr 1407/2013 kohaselt jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul antud vähese tähtsusega abi kogusumma koos meetme raames taotletava toetusega ületada 500 000 eurot;

14) taotlejas osalust omavad isikud ja juhatuse liikmed peavad olema samad, mis eelnõustamise läbiviimise ajal.

§ 14. Taotleja kohustused

Taotleja on kohustatud:

- 1) läbima eelnõustamise;
- 2) tõendama, et taotluses esitatud teave vastab käesolevas määruses sätestatud nõuetele ja tingimustele;
- 3) esitama rakendusüksuse nõudmisel lisateavet või täiendavaid dokumente nõutud vormis ja tähtaja jooksul;
- 4) tõendama rakendusüksuse nõudmisel projekti omafinantseeringu ja mitteabikõlblike kulude tasumise suutlikkust;
- 5) võimaldama kontrollida taotleja ja taotluse vastavust nõuetele, sealhulgas teha kohapealset kontrolli;
- 6) teavitama rakendusüksust viivitamata kõigist esitatud andmetes toimunud muudatustest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist või taotleja poolt oma kohustuste täitmist, sealhulgas nime, aadressi ja seaduslike või volitatud esindajate muutumisest, ümberkujundamisest, pankrotiavalduse esitamisest või likvideerija määramisest, tegevuse lõpetamisest ja muust sellisest ka siis, kui eelnimetatud muudatused on registreeritud äriregistris või avalikustatud massiteabevahendite kaudu;
- 7) teavitama rakendusüksust viivitamata toetust taotleva ettevõtja või selle osa ja nendega seonduvate asjade või õiguste üleandmise otsuse vastuvõtmisest;
- 8) esitama volikirja, kui esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel;
- 9) taotleja on kohustatud tagama MAK-i konsultandile e-teeninduses projekti andmetele ligipääsu;
- 10) täitma teisi struktuuritoetuse seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud kohustusi.

§ 15. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus peab lisaks taotluste menetlemise määruse § 4 lõikes 1 sätestatud vastama järgmistele nõuetele:

- 1) taotluses kirjeldatud projekt peab vastama käesoleva määruse § 2 lõikes 1 sätestatud toetuse andmise eesmärgile ja olema suunatud käesoleva määruse § 2 lõigetes 2 ja 3 sätestatud näitajate saavutamisele;
- 2) taotluses sisalduva projekti eelarves on muu hulgas ette nähtud nõutav omafinantseering.

(2) Taotlus peab sisaldama lisaks taotluste menetlemise määruse § 4 lõikes 2 sätestatud kinnitustele järgmisi andmeid ja dokumente:

- 1) eelnõustamise läbiviija poolt käesoleva määruse § 11 lõike 3 alusel koostatud hinnang;
- 2) äriplaan. Juhul kui taotletakse toetust turundustegevusteks, peab äriplaan sisaldama ka planeeritavaid turundustegevusi. Kui taotluse kohaselt planeerib taotleja tegutseda rahvusvahelisel turul, siis peab tegevuskava sisaldama rahvusvahelise konkurentsivõime tugevdamisega seotud tegevusi. Äriplaanis sisalduvad tegevused peavad toetama ettevõtja poolt seatud eesmärgi, olema mõõdetavad ja esitatud vähemalt kogu projekti abikõlblikkuse perioodi ulatuses;
- 3) finantsprognoosid neljaks aastaks, alates projekti alustamise aastast;
- 4) finantsaruanded (bilanss ja kasumiaruanne) eelneva majandustegevuse kohta taotluse esitamisele eelneva kvartali seisuga, kui taotleja on alustanud majandustegevusega;
- 5) volikiri, kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel;

6) vähemalt üks hinnapakumine iga taotluse kohaselt ostetava asja ja teenuse osas, kui ostetava asja või teenuse maksumus ilma käibemaksuta jääb alla struktuuritoetuse seaduse § 26 lõikes 6 sätestatud summa. Kui ostetava asja või teenuse eeldatav maksumus ilma käibemaksuta on struktuuritoetuse seaduse § 26 lõikes 6 sätestatud summa või rohkem, siis tuleb esitada kolm sõltumatut ja omavahel võrreldavat hinnapakumist. Hinnapakumised ei või olla vanemad kui kolm kuud arvates taotluse esitamise päevast. Kui kolme sõltumatut hinnapakumist ei ole võimalik esitada või kui ei valita odavaimat pakumist, tuleb esitada sellekohane põhjendus. Seadme ostmisel peab hinnapakumine sisaldama seadme tehnilist kirjeldust;

[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]

7) kasutatud seadme soetamisel sellega samaväärse uue seadme kohta hinnapakumine või viide avalikele allikatele, kui hinnapakumiste info on kättesaadav internetis;

8) kui toetust taotletakse rakendustarkvara arendamiseks, tuleb esitada lähtetülesanne rakendustarkvara arendamiseks;

9) kui toetust taotletakse personalikulu hüvitamiseks, tuleb esitada töölepingu, töövõtu- või käsunduslepingu koopia. Juhul kui lepingut ei ole sõlmitud, tuleb esitada tööülesannete, töö või käsundi kirjeldus;

[RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015]

10) taotlejas osalust omavate isikute ja taotleja juhatuse liikmete CV;

11) teave projektile või projekti üksikutele tegevustele samal ajal muudest riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest toetuse taotlemise kohta;

12) taotleja kinnitus, et ta vastab käesoleva määruse §-s 13 sätestatud taotlejale esitatud nõuetele;

13) taotleja kinnitus, et esitatud andmed on täielikud ja õiged;

14) taotleja kinnitus, et juhul kui taotlejas osalust omav isik on saanud Töötukassast ettevõtlusega alustamise toetust, on Töötukassa teinud eelnevalt sihtotstarbelise kasutamise ja ettevõtja majandustegevuse kontrolli.

[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 6 sätestatud hinnapakumisena arvestatakse ka avalikult kättesaadavat kehtivat hinnakirja.

[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]

4. peatükk Taotluse menetlemine

§ 16. Taotluse menetlemine

(1) Taotluse menetlemine koosneb selle registreerimisest, esmasest läbivaatamisest, menetlusse võtmisest või menetlusse võtmata jätmisest, taotluse ja taotleja nõuetele vastavuse kontrollist, selgituste ja lisainformatsiooni või taotluse täienduste ja muudatuste küsimisest, projektide hindamisest ning taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemisest.

(2) Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 20 tööpäeva alates taotluse rakendusüksuses registreerimisest.

(3) Rakendusüksus võib taotluse menetlemise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisadokumente taotluses esitatud andmete kohta, taotluse täiendamist või muutmist, kui ta leiab, et taotlus ei ole piisavalt selge või selles esinevad puudused, näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad täiendavat selgitamist, täiendamist või lisainformatsiooni. Lisateabe küsimisel või taotluses esinevate puuduste kõrvaldamiseks määrab rakendusüksus kuni 10 tööpäevase tähtaja, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg.

(4) Rakendusüksusel on õigus teha taotlejale ettepanek muuta taotletud toetuse summat ja projektis kavandatud tegevusi tingimusel, et ei muutu taotluses sisalduva projekti eesmärgid ja tulemused. Kui taotleja ettepanekuga nõustub, määrab rakendusüksus taotlejale muudatuste tegemiseks kuni 10 tööpäevase tähtaja, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg.

§ 17. Taotluse registreerimine ja esmane läbivaatamine

(1) Taotlus registreeritakse ja vaadatakse läbi rakendusüksuses. Taotluse esmise läbivaatamise tähtaeg on kolm tööpäeva alates taotluse registreerimisest. Esmase läbivaatamise käigus kontrollitakse, kas taotlus on täidetud nõuetekohaselt ja laekunud koos kõigi lisadega.

(2) Juhul kui taotlus ei vaja täpsustamist või kui ilmneb käesoleva määruse § 12 lõikes 4 nimetatud asjaolu, teatatakse taotlejale taotluse registreerimisest ja § 12 lõikes 4 nimetatud asjaolust selle esinemisel kolme tööpäeva jooksul pärast taotluse registreerimist.

(3) Rakendusüksus teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata ning taotleja ja taotluse nõuetele vastavust kontrollimata, kui:

1) taotleja ei ole käesoleva määruse § 16 lõikes 3 nimetatud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud;

2) taotleja on käesoleva määruse alusel juba esitanud rakendusüksusele taotluse, mille kohta ei ole veel rahuldamise või rahuldamata jätmise otsust tehtud;

3) esinevad käesoleva määruse § 1 lõigetes 4-6 sätestatud asjaolud;

4) taotleja ei ole läbinud käesoleva määruse §-s 11 sätestatud eelnõustamist.

§ 18. Taotleja ja taotluse nõuetele vastavaks tunnistamine

(1) Rakendusüksus tunnistab taotleja nõuetele vastavaks juhul, kui ta vastab käesoleva määruse §-s 13 sätestatud kõikidele nõuetele.

(2) Rakendusüksus tunnistab taotluse nõuetele vastavaks juhul, kui on täidetud kõik käesoleva määruse §-s 15 sätestatud nõuded.

(3) Taotleja või taotluse nõuetele mittevastavaks tunnistamise korral teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata.

(4) Taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, kui esineb vähemalt üks järgnevatest asjaoludest:

- 1) taotlus ei vasta käesoleva määruse §-s 15 sätestatud nõuetele ja taotleja ei ole taotluses esinevaid puudusi määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud;
- 2) taotleja mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist;
- 3) taotleja ei võimalda teha taotleja ja kavandatavate tegevuste elluviimise asukohas struktuuritoetuse seaduse § 21 lõikes 7 sätestatud kontrolli.

§ 19. Taotluse hindamiskriteeriumid ja hindamise kord

(1) Rakendusüksus hindab nõuetele vastavaks tunnistatud taotlust. Rakendusüksusel on õigus kaasata taotluste hindamiseks eksperte.

[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(2) Kui taotluse hindamisel avastatakse puuduseid või vajatakse taotluse hindamiseks lisainfot, teatatakse sellest viivitamata taotlejat ja antakse lisainformatsiooni esitamiseks kuni 10 tööpäeva, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg. Ekspertide kasutamise korral pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg ekspertiisi teostamiseks kuluva aja võrra, kuid mitte rohkem kui 10 tööpäeva. Menetlemise tähtaja pikenedes teavitab rakendusüksus taotlejat viivitamata.

(3) Taotluses sisalduva projekti hindamiskriteeriumid ja osakaalud koondhindest on järgmised:

- 1) projekti mõju meetme eesmärkide saavutamisele (35% koondhindest), mille raames hinnatakse projekti panust §-s 2 toodud toetuse andmise eesmärki, sealhulgas projekti tulemuste eeldatavat ulatust, taotleja kasvupotentsiaali ning taotleja võimekust pärast projekti lõppu tegutseda iseseisva jätkusuutliku ettevõtjana;
- 2) projekti läbimõeldus (25% koondhindest), mille raames hinnatakse muu hulgas projekti eesmärgipüstituse põhjendatust, sealhulgas potentsiaalse turu olemasolu, kitsaskohti või kasutamata arenguvõimalusi; projekti sekkumisloogika arusaadavust ja mõju, sealhulgas, kas projektis ettenähtud tegevused võimaldavad saavutada planeeritud väljundeid ja tulemusi, nende sidusust eesmärkidega ning mõju arusaadavust; tegevuste ajakava realistlikkust, arvestades sealhulgas tegevuste omavahelist koosmõju ning projekti ettevalmistamise kvaliteeti;
- 3) projekti kuluefektiivsus (15% koondhindest), mille raames hinnatakse muu hulgas, kas ettenähtud tegevused ja lahendused on piisavalt kuluefektiivsed, et saavutada planeeritud väljundeid ja tulemusi; kas planeeritud eelarve on realistlik ja selge ning sisaldab vajalikku mahus omafinantseeringut, sealhulgas võimekust täiendavate püsikulude rahastamiseks ning milliste arvutuste ja hinnangute alusel on eelarve kokku pandud ning kas planeeritud kulud on vajalikud ja mõistlikud;
- 4) toetuse taotleja meeskonna suutlikkus projekti ellu viia (25% koondhindest), mille raames hinnatakse, kas toetuse taotlejal meeskonnal on olemas vajaminevad teadmised, oskused ja kogemus projekti elluviimiseks kavandatud viisil.

[RT I, 18.11.2016, 1- jõust. 21.11.2016]

(4) Hindamine viiakse läbi rakendusüksuse kinnitatud hindamismetoodika järgi. Hindamismetoodika koostamisel lähtub rakendusüksus käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud hindamiskriteeriumitest ja kooskõlastab metoodika enne kinnitamist rakendusasutusega. Rakendusüksus avalikustab hindamismetoodika oma veebilehel hiljemalt taotluste esitamise alguskuupäeval.

(5) Taotlust hinnatakse skaalal 0–4. Taotluse hindamisel antud koondhinne moodustub hindamiskriteeriumide hinnete kaalutud keskmisest. Taotlus kuulub rahuldamisele, kui selle hindamisel antud koondhinne on vähemalt 2,50 ning iga hindamiskriteeriumi hinne on vähemalt 2,00.

[RT I, 09.07.2019, 11- jõust. 12.07.2019]

§ 20. Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise tingimused ja kord

(1) Taotluse rahuldamise kohta teeb rakendusüksus taotluse rahuldamise otsuse. Taotluse rahuldamata jätmise korral teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse. Taotlus rahuldatakse kas täielikult, osaliselt või kõrvaltingimusega.

(2) Rahuldamisele kuuluvad nõuetele vastavaks tunnistatud taotlused, mis vastavad kõikidele järgnevatele nõuetele:

- 1) on käesoleva määruse § 19 lõikes 3 loetletud hindamiskriteeriumide alusel saanud koondhindeks vähemalt 2,50;
- 2) ei ole üheski § 19 lõike 3 punktides 1-4 toodud hindamiskriteeriumidest hinnatud hindegaga alla 2,00.

(3) Taotlus jäetakse rahuldamata lisaks taotluste menetlemise määruse § 8 lõikes 2 sätestatule ka järgmistel juhtudel:

- 1) taotleja andmeid ja taotluses toodud kogumis hinnates ilmneb, et projekti eesmärgid on saavutatavad ilma toetuseta;
- 2) taotluse hindamisel selgub, et taotluses on esitatud valeandmeid;
- 3) menetluses olevate taotluste maht ületab taotluste rahastamise eelarve vaba jäägi ja taotlust ei ole võimalik osaliselt rahuldada vastavalt taotluste menetlemise määruse § 9 lõikele 1 ja käesoleva määruse § 21 lõikele 2.

(4) Taotluse rahuldamise otsuses täpsustatakse toetuse saaja õigusi ja kohustusi. Otsuses sätestatakse lisaks taotluste menetlemise määruse § 8 lõikes 4 sätestatule:

- 1) projektiga saavutatavad käesoleva määruse §-s 29 nõutavad minimaalsed tulemusnäitajad või neid ületavad, projektis kirjeldatud projekti tulemusnäitajad;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 sätestatud tulemusnäitajate saavutamise tähtpäev;
- 3) toetuse saaja kohustus läbida vähemalt kord poolaastas rakendusüksuse poolt korraldatud arengunõustamine;
- 4) toetuse maksmise tingimused;
- 5) aruannete esitamise kohustus;
- 6) rakendusüksuse õigus nõuda projekti elluviimise järgseid aruandeid.

(5) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse taotluste menetlemise määruse § 8 lõikes 5 sätestatud andmed.

(6) Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsus edastatakse taotlejale elektrooniliselt ja e-teeninduse kaudu kahe tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmisest alates.

§ 21. Taotluse osaline või kõrvaltingimusega rahuldamine

(1) Taotluse osaline rahuldamine on lubatud üksnes põhjendatud juhtudel ja tingimusel, et projekti eesmärk on saavutatav ka osalise toetusega. Taotluse osalisel rahuldamisel võib taotleja nõusolekul vähendada toetuse summat ning muuta toetatavaid tegevusi. Kui taotleja ei ole nõus rakendusüksuse ettepanekuga, teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

(2) Lisaks taotluste menetlemise määruse § 9 lõikes 1 sätestatud juhtudele on taotluse osaline rahuldamine põhjendatud juhul, kui:

- 1) toetust on taotletud tegevustele või kulude katteks, mis ei ole abikõlblikud või projekti elluviimise seisukohast olulised, vajalikud või põhjendatud;
- 2) omafinantseeringu tagamine ei ole taotluses esitatud eelarve mahus võimalik või reaalne;
- 3) projekti eesmärgid on saavutatavad ka osalise toetusega.

(3) Taotluse rahuldamise otsuse võib teha kõrvaltingimusega vastavalt taotluste menetlemise määruse § 9 lõikes 3 sätestatule.

(4) Taotluse tingimusliku rahuldamise otsuse põhjal ei teki toetuse saajal õigust toetuse maksetele. Toetuse saajal tekib õigus toetuse maksetele pärast rakendusüksuse poolt kõrvaltingimuse saabumise või täitmise kohta vastava teabe vormistamist taotluse rahuldamise otsuse juurde.

(5) Taotluse osalise või kõrvaltingimusega rahuldamise otsus vormistatakse lähtudes käesoleva määruse § 20 lõikest 4.

§ 22. Taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamine

(1) Taotluse rahuldamise otsust muudetakse rakendusüksuse algatusel või toetuse saaja taotluse alusel, mis esitatakse e-teeninduse kaudu.

(2) Lisaks taotluste menetlemise määruse § 10 lõikes 2 sätestatule on toetuse saaja kohustatud taotlema rakendusüksuselt taotluse rahuldamise otsuse muutmist juhul, kui ta soovib muuta projekti eelarvet (tingimusel, et toetuse summa ei suurene) ja eelarve muudatus ületab rohkem kui 30% konkreetsetele tegevustele ettenähtud eelarverea mahust.

(3) Toetuse saaja võib taotleda projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamist kahel korral kuni kuue kuu võrra mõlema pikendamise korral tingimusel, et projekti tegevused viiakse ellu hiljemalt 2023. aasta 31. augustiks. Vastavasisuline taotlus tuleb esitada projekti abikõlblikkuse perioodi jooksul.
[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]

(4) Kui taotleja soovib muuta taotluse rahuldamise otsuses taotluste menetlemise määruse § 10 lõike 2 punktides 1–3 nimetatud asjaolusid, kontrollib rakendusüksus enne otsuse tegemist muudatuste asjakohasust ja vajalikkust ning kui see on vajalik, siis ka käesoleva määruse § 19 lõikes 3 sätestatud projekti hindamiskriteeriumide alusel.

(5) Rakendusüksusel on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest kui soovitatav muudatus seab kahtluse alla projekti oodatavate tulemuste saavutamise või projekti tegevuste lõpetamise abikõlblikkuse perioodil.

(6) Rakendusüksus otsustab taotluse rahuldamise otsuse muutmise 20 tööpäeva jooksul pärast vastavasisulise taotluse saamist.

(7) Rakendusüksus tunnistab taotluse rahuldamise otsuse täielikult või osaliselt kehtetuks, kui esineb vähemalt üks struktuuriotetuse seaduse § 22 lõikes 3 või § 47 lõikes 3 sätestatud alus või toetuse saaja ei saavutanud käesoleva määruse §-s 29 sätestatud või neid ületavaid, projektis kirjeldatud ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud projekti tulemusnäitajaid.

5. peatükk

Aruannete esitamine ja toetuse maksmise tingimused

§ 23. Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamine

(1) Toetuse saaja esitab vastavalt taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimustele rakendusüksusele e-teeninduse kaudu projekti lõpp- ja järelaruande. Toetuse saaja esitab projekti elluviimise järgsed aruanded rakendusüksuse nõudmisel.

[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]

(2) Aruannete vormid ning aruannetes esitatavad andmed kehtestab rakendusüksus ja avalikustab need oma e-teeninduses.

(3) Toetuse saaja esitab vähemalt kord poolaastas arengunõustamisel käies bilansi ja kasumiaruande eelneva, lõppenud kvartali seisuga.

(4) Toetuse saaja esitab lõpparuande 45 kalendripäeva jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemist.

[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]

(5) Toetuse saaja esitab järelaruande 30 kalendripäeva jooksul pärast 24 kuu möödumist projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest.

[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]

(6) Projekti lõpparuandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine informatsioon:

[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]

- 1) andmed projekti edenemise kohta (teostatud tööd ja tegevused);
- 2) toetuse saaja kinnitus andmete õigsuse kohta, allkiri ja aruande esitamise kuupäev.

(7) Projekti järelaruandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine informatsioon:

[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]

- 1) andmed projekti elluviimise kohta, sealhulgas teostatud tööd ja tegevused, tulemuste ja indikaatorite saavutustaseme seis;
- 2) toetuse saaja hinnang projekti tulemuslikkusele ja elluviimisele;
- 3) toetuse saaja kinnitus andmete õigsuse kohta, allkiri ja aruande esitamise kuupäev.

(8) Rakendusüksus kiidab lõpp- ja järelaruande heaks või lükkab selle tagasi hiljemalt 20 tööpäeva jooksul selle rakendusüksuses registreerimisest.

[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]

§ 24. Toetuse maksmise tingimused

(1) Maksetaotluste esitamine, menetlemine ja toetuse maksmine toimub vastavalt ühendmääruse §-dele 11 kuni 14 ja taotluse rahuldamise otsuses toodud tingimustele.

(2) Maksetaotluseid saab esitada ainult lõpparuande esitamiseni maksimaalselt neljal korral toetuse saaja poolt soovitud sagedusega.

[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]

(3) Toetust makstakse tegelike kulude alusel vastavalt ühendmääruse § 14 lõikele 1. Personalikulu hüvitamiseks makstakse toetust ainult vastavalt ühendmääruse § 14 lõike 1 punktile 1.

(4) Toetuse väljamakse tegemise eelduseks tegelike kulude alusel on:

1) projekti tegevuste läbiviimine, abikõlblike kulude tekkimine ja nende tasumine täies või omafinantseeringu ulatuses;

1¹) abikõlbliku kulu tekkimise aluseks oleva teenuse osutamine või soetatud asja üleandmine toetuse saaja valdusesse;

[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]

2) maksetaotluse ja projekti tegevustest tingitud kulude tekkimist tõendavate dokumentide (kuludokumentide) esitamine.

(5) Toetust võib maksta ettemaksena vastavalt ühendmääruse §-le 19. Riigiabi ettemaksete tõendamata summa võib moodustada kuni 40 protsenti taotluse rahuldamise otsusega määratud toetuse summast.

[RT I, 18.11.2016, 1- jõust. 21.11.2016]

(6) Rakendusüksus menetleb maksetaotlust kuni 20 tööpäeva.

(7) Rakendusüksus võib peatada maksetaotluse menetlemise osaliselt või täielikult struktuuritoetuse seaduse § 30 lõikes 1 sätestatud juhul.

(8) Kulude tekkimist tõendatavateks dokumentideks on raamatupidamise algdokumendid (sealhulgas arve, saateleht, tööde vastuvõtmise akt, leping, palgaleht) ning toetust makstakse ainult siis, kui toetuse saaja on abikõlblike kulude eest tasunud pangaülekandega.

(9) Maksetaotlusele peavad olema lisatud järgmised dokumendid:

1) kui toetuse saaja on abikõlbliku kulu täies ulatuses maksnud, koopiaid kulude aluseks olevatest dokumentidest (arve, leping, üleandmise-vastuvõtmise akt) ja kulude tasumist (sealhulgas käibemaksu) tõendavatest dokumentidest;

2) kui toetuse saaja on tasunud abikõlbliku kulu omafinantseeringu ulatuses, koopiaid kulude aluseks olevatest dokumentidest (arve, leping, üleandmise-vastuvõtmise akt) ja kulude tasumist (sealhulgas käibemaksu ja mitteabikõblikke kulusid) tõendavatest dokumentidest taotluse rahuldamise otsuses sätestatud omafinantseeringule vastavas osas.

(10) Kui toetust on taotletud kasutatud materiaalse põhivara soetamiseks, tuleb maksetaotlusele lisada dokumendid, mis tõendavad, et põhivara hind ei ületa selle turuväärtust ja on samalaadse uue põhivara hinnast madalam ning põhivara on projekti elluviimiseks vajalikud tehnilised omadused, mis vastavad kehtivatele normidele ja standarditele (vajadusel esitada hinnapakumine uue samalaadse põhivara kohta või viide avalikele allikatele, kui antud info on kättesaadav internetis) ning seadme müüja poolt täidetud deklaratsioon, milles toetuse saaja kinnitab:

1) põhivara ostmiseks ei ole eelneva seitsme aasta jooksul kasutatud Euroopa Liidu, riigieelarve või välisabivahendeid;

2) põhivara hind ei ületa selle turuväärtust ja on samalaadsete uute seadmete hinnast madalam;

3) põhivara on projekti elluviimiseks vajalikud tehnilised omadused ning need vastavad kehtivatele normidele ja standarditele.

(11) Kui maksetaotluse menetlemisel ilmneb maksetaotluses puudus, mida on võimalik kõrvaldada, määrab rakendusüksus puuduse kõrvaldamiseks tähtaja vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 30 lõikele 2.

(12) Toetuse maksmisel toetuse saajale ühendmääruse § 14 lõike 1 punktis 2 sätestatud viisil esitab toetuse saaja rakendusüksusele maksedokumentide koopiaid 10 kalendripäeva jooksul makse saamisest arvates.

(13) Enne uue maksetaotluse esitamist peab toetuse saaja olema kõik käesoleva paragrahvi lõikes 4 esitatud nõuded täitnud. Rakendusüksus keeldub toetuse saajale toetuse maksmisest, kui toetuse saaja ei ole nimetatud nõudeid täitnud.

(14) Rakendusüksus ei maksa maksetaotluses märgitud toetuse summat, kui toetuse saajal on maksetaotluse esitamise hetkel maksu- või maksevõlg riigile koos intressiga suurem kui 100 eurot ja see on ajatamata. Maksuvõla ajatamise korral peavad maksed olema tasutud ajakava kohaselt. Taotleja peab nõuetekohaselt täitma maksukorralduse seaduses sätestatud maksudeklaratsioonide esitamise kohustuse.

(15) Rakendusüksus võib teha toetuse maksmisest osalise või täieliku keeldumise otsuse juhul, kui:

1) esitatud maksetaotlus, kulu- või maksedokumentid ei vasta ettenähtud nõuetele;

2) esitatud kuludokumentid ei vasta toetuse taotluse eelarves esitatud projekti tegevustele ja eesmärkidele.

§ 25. Arengunõustamine

(1) Arengunõustamise käigus antakse toetuse saajale nõu ning kogutakse infot toetuse saaja projektiga seotud tegevuse, projekti elluviimise ja edusammude kohta.

(2) Toetuse saaja on kohustatud läbima rakendusüksuse korraldatava arengunõustamise. Rakendusüksus teavitab arengunõustamise läbiviijatest ja muust vajalikust infost oma veebilehel.

(3) Arengunõustamise periood kestab alates taotluse rahuldamise otsuse jõustumisest kuni projekti elluviimise perioodi lõpuni.

(4) Arengunõustamist pakutakse toetuse saajale soovitud sagedusega, kuid toetuse saaja on kohustatud käima arengunõustamisel mitte harvem kui kord poolaastas.

(5) Toetuse saaja on kohustatud arengunõustamist läbiviiva asutuse, kes tegutseb rakendusüksusega sõlmitud kokkuleppe alusel, kutsel käima arengunõustamisel tihedamini kui kord poolaastas.
[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(6) Toetuse saaja esitab arengunõustamisel igakordselt oma bilansi ja kasumiaruande eelneva kvartali lõpu seisuga.

(7) Lõpparuande esitamisega loetakse projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisega samal ajal olev arengunõustamine tehtuks.
[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]

6. peatükk

Projekti tulemusnäitajate saavutamine, toetuse saaja ja rakendusüksuse õigused ja kohustused

§ 26. Toetuse saaja kohustused

Kui õigusaktist ei tulene pikemat tähtaega, tagab toetuse saaja projekti elluviimise perioodi lõpuni struktuuritoetuse seaduse §-s 24 sätestatud kohustuste täitmise ja projekti elluviimise taotluse rahuldamise otsuses fikseeritud tähtaegade ja tingimuste kohaselt, sealhulgas:

[RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 13.03.2015]

1) kasutab toetust vastavalt taotluse rahuldamise otsuses sätestatule;

2) toetuse saaja on kohustatud saavutama projekti tulemusnäitajad taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tähtpäevaks;

3) osaleb arengunõustamisel vähemalt kord poolaastas;

4) esitab rakendusüksusele tähtaegselt nõutud informatsiooni ja aruanded;

5) teavitab eelnevalt rakendusüksust projekti tegevuste, eelarve ja tähtaegade muutmise vajadusest;

6) esitab hinnapakkumised, kui on muutunud ostetav asi või teenus, samuti ostetava teenuse või asja hind võrreldes taotluses tooduga. Juhul kui ostetava asja või teenuse eeldatav maksumus käibemaksuta ületab struktuuritoetuse seaduse § 26 lõikes 6 sätestatud summat, esitatakse vähemalt kolm omavahel sõltumatu pakkuja koostatud ja sisu poolest võrreldavat hinnapakkumist. Kui kolme sõltumatut hinnapakkumist ei ole võimalik esitada või kui ei valita odavaimat pakkumist, tuleb esitada sellekohane põhjendus;

[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]

7) teavitab eelnevalt kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis rakendusüksust toetuse saaja omandis või kasutuses olevate asjade või õiguste võõrandamisest, koormamisest või üleandmisest, kui nimetatud tegevus võib mõjutada projekti elluviimist;

[RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 13.03.2015]

8) teavitab eelnevalt kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis rakendusüksust toetuse saajas osalust omavate isikute ringis planeeritavatest muudatustest, välja arvatud avalikult noteeritud ettevõtja puhul;

[RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 13.03.2015]

9) tagab, et toetuse saaja raamatupidamises on toetatava projekti kulud ja neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest toetuse saaja kuludest ning kulu- ja maksedokumentidest selgelt eristatavad;

10) vastab tähtaegselt rakendusüksuse poolt projekti teostamisega seonduvatele küsimustele;

11) maksab rakendusüksuse poolt tagasinõutava toetuse tagasinõudmise otsuses märgitud summas ja tähtpäevaks tagasi;

12) tagab kestvuse nõude vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 24 punktis 14 sätestatule kolme aasta jooksul ja ei anna toetuse kaasabil soetatud vara kolmandate isikute kasutusse kestvuse nõudele kohalduva tähtaja jooksul;

[RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 13.03.2015]

13) teavitab rakendusüksust viivitamata kõigist esitatud andmetes toimunud muudatustest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada taotleja poolt oma kohustuste täitmist, ka siis, kui eelnimetatud muudatused on registreeritud äriregistris või avalikustatud massiteabevahendite kaudu.

[RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 13.03.2015]

§ 27. Toetuse saaja õigused

(1) Toetuse saajal on õigus saada rakendusüksuselt informatsiooni, mis on seotud õigusaktides sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega.

(2) Toetuse saajale antakse võimalus esitada oma seisukohad struktuuritoetuse seaduse § 23 lõikes 2 sätestatud juhtudel.

§ 28. Rakendusüksuse kohustused ja õigused

(1) Rakendusüksus on kohustatud täitma lisaks struktuuritoetuse seaduse § 8 lõikes 2 sätestatud järgmisi kohustusi:

- 1) taotlejale või toetuse saajale tema suhtes vastuvõetud otsuste edastamine kahe tööpäeva jooksul alates otsuse tegemisest;
- 2) taotluste, projektide seire- ja muude andmete edastamine struktuuritoetuse registrisse;
- 3) projekti nõuetekohase elluviimise kontroll;
- 4) pidev meetme rahaliste jääkide seire ja vajadusel ülevaate esitamine rakendusasutusele;
- 5) vähese tähtsusega abi andmisega seotud andmete koos teabe ning vajalike lisadokumentidega säilitamine kümne aasta jooksul alates viimase abi andmisest;
- 6) meetme seirearuande ja järeldaruande koostamine ning aruandes sisalduvate andmete õigsuse kinnitamine rakendusüksuse juhi poolt ning edastamine rakendusasutusele;
[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]
- 7) projekti aruannete läbivaatamine ja kinnitamine ning struktuuritoetuse registrisse edastamine;
- 8) toetuse saajale toetuse andmist ja kasutamist puudutavates küsimustes selgituste andmine;
- 9) toetuse andmise ja kasutamise aruandluse jaoks vajalike andmete esitamine;
- 10) toetuse andmise ja kasutamise kohta ülevaadete koostamine ja avalikustamine;
- 11) rakendusasutuse teavitamine toetuse kasutamise takistustest;
- 12) projektidele järelkontrolli teostamine hiljemalt viie aasta jooksul pärast projekti abikõlblikkuse tähtaja lõppu veendumaks, et projekti elluviimise tulemusena soetatud vara kasutatakse sihtotstarbeliselt;
- 13) toetuse saaja teavitamine struktuuritoetuse seaduse § 24 punktides 14 ja 17 toodud tegevuse kestvuse tagamise nõudest ning dokumentide ja tõendite säilitamise tähtaja algusest ja lõpust;
- 14) toetuse saaja teavitamine vähese tähtsusega abi andmisest;
- 15) arengunõustamist läbiviiva maakondliku arenduskeskuse põhjendatud nõudmisel viimasele teabe edastamine projekti elluviimisega seonduva kohta;
- 16) potentsiaalsele taotlejale eelnõustamise korraldamine ning vastava teabe avaldamine oma veebilehel;
[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]
- 17) ettevõtja ning äriplaani kohta pärast eelnõustamise läbimist hinnangu koostamine ning selle ettevõtjale edastamine;
- 18) ettevõtja tegevuskavas kokkulepitud eesmärkide täitmiste jälgimine ning nende mittetäitmisel koheselt toetuse saaja informeerimine.

(2) Rakendusüksusel on õigus:

- 1) struktuuritoetuse seaduse § 42 alusel teostada toetuse saaja territooriumil kuludokumentide ja projekti elluviimise kontrolli;
- 2) tutvuda projekti ettevalmistamise ning tööde teostamise käigus koostatavate dokumentidega;
- 3) nõuda taotluses sisalduvad projekti kestuse, tegevuste, eesmärkide, tulemuste ja kulude kohta täiendavate andmete ja dokumentide esitamist, mis tõendavad projekti nõuetekohast teostamist ja toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist;
- 4) lõpetada toetuse maksmine ning nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist, kui toetuse saaja rikub struktuuritoetuse seaduse selle alusel antud määrustes või käesolevas määruses sätestatud tingimusi või kaldub muul viisil kõrvale taotluses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatust;
- 5) vähendada toetuse suurust proportsionaalselt projekti taotluse rahuldamise otsuses kinnitatud maksumuse vähenemisel;
- 6) keelduda toetuse väljamaksmisest, kui toetuse saaja majanduslik olukord on sedavõrd halvenenud, et toetuse kasutamine või projekti elluviimine on ohustatud;
- 7) saada taotlejas osalust omavate isikute kohta Töötukassast andmed ettevõtlusega alustamise toetuse sihtotstarbelise kasutamise ja ettevõtja majandustegevuse kontrolli tulemuste kohta;
[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]
- 8) sõlmida täiendavaid kokkuleppeid §-des 11 ja 25 toodud tegevuste elluviimiseks, kooskõlastades selle eelnevalt rakendusasutusega.
[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

7. peatükk Projekti tulemusnäitajad ja finantskorrektsioonid

§ 29. Projekti tulemusnäitajate saavutamine

(1) Toetuse saaja on kohustatud saavutama järgmised tulemused:

[RT I, 18.11.2016, 1- jõust. 21.11.2016]

- 1) hiljemalt projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisele järgnevast kuust algaval esimesel aastal on toetuse saajal vähemalt üks töötaja ja teisel aastal vähemalt kaks töötajat, kelle töötasu on toetuse taotluse esitamise kuupäevale vahetult eelnevas 1. juuliks Statistikaameti avaldatud aasta keskmisest brutokuupalgast vähemalt 50 protsenti;

[RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

- 2) [kehtetu -RT I, 22.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

- 3) projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisele järgneva teise majandusaasta müügitulu peab olema vähemalt 80 000 eurot.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud Statistikaameti avaldatud aasta keskmisest brutokuupalgast lähtutakse kogu projekti elluviimise perioodi kestel.
[RT I, 18.11.2016, 1- jõust. 21.11.2016]

§ 30. Finantskorrektsioonid

(1) Finantskorrektsiooni otsus tehakse vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-des 45–47 ja ühendmääruse §-des 21–23 sätestatule.

(2) Toetus nõutakse tagasi vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-le 48 ning ühendmääruse §-le 23. Toetuse tagasimaksmist võib ajatada ühendmääruse §-s 24 toodud tingimustel.

(3) Kui tagasimaksmise tähtpäevaks toetust tagasi ei maksta, peab toetuse saaja maksma viivist vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-s 49 sätestatule.

(4) Käesoleva määruse §-s 29 sätestatud ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tulemusnäitajate mittedaavutamisel on rakendusüksusel õigus toetus osaliselt või täielikult tagasi nõuda.

8. peatükk **Määruse rakendamine**

[RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015]

§ 31. Rakendussäte

(1) 2015. aasta novembris jõustunud käesoleva määruse § 26 muudatusi rakendatakse tagasiulatuvalt 2015. aasta 13. märtsist.
[RT I, 24.11.2015, 7- jõust. 27.11.2015]

(2) 2016. aasta novembris jõustunud käesoleva määruse § 5, § 8 lõike 9 punkti 19 ja § 25 lõike 5 muudatusi rakendatakse tagasiulatuvalt 2015. aasta 13. märtsist.
[RT I, 18.11.2016, 1- jõust. 21.11.2016]

(3) Taotluste osas, mis on esitatud enne 2020. aasta augustis jõustunud käesoleva määruse redaktsiooni, kohaldatakse käesoleva määruse § 13 lõike 2 punkti 5 redaktsiooni, mis kehtis enne 2020. aasta augustis jõustunud käesoleva määruse redaktsiooni.
[RT I, 25.08.2020, 5- jõust. 28.08.2020]